

A történelmi fontosságú német birodalmi gyűlés megszüntette a tartományok autonómiáját

Hitler kancellárságának első évfordulója. A birodalmi kormány új alkotmányt léptet életbe. Göring hadat üzent a monarchistáknak
Hitler: Az egész világ hálával tartozik Németországnak

Berlinből jelentik: Délután három óra körül kezdődött meg a Kroll-operában a német birodalmi gyűlés ünnepi ülése, amelyet Hitler Adolf birodalmi kancellárnak történt kinevezésének első évfordulója alkalmából hívtak össze. A Kroll-operát a rendőrök élő láncfaja vette körül és a rendőri kordonon kívül hatalmas tömeg szemlélte végig a képviselők és a miniszterek érkezését. Egy-egy ismertebb közéleti előkelőséget zajos ünneplésben részesítette a tömeg. Az opera karzatait zsúfolásig megtöltötte a közönség és a nézőtér, a képviselők helyén, már jóval 3 óra előtt mindenki ott volt és várták a birodalmi kormány tagjait. A képviselők tulnyomó része egyenruhában jelent meg. Az ülés iránt főleg az okozta a nagy érdeklődést, mert nyilvánosságra kerül, hogy

Hitler kancellár nagyobb beszédet mond

és ebben be fog számolni egy a német-lengyel szerződésről, mint a leszerelés kérdésében tegnap átadott angol közvetítő javaslatról. Délután félnegy óra körül jelent meg Göring birodalmi gyűlési elnök a teremben. Új-jongó hurrá! kiáltásokkal fogadták, majd később, amikor Hitler kancellár Hesz vezérkari főnök kíséretében belépett, percekig tartó, döngő tapssal és kiáltásokkal ünnepelek. Göring megnyitotta az ülést.

— Vezérem, bajtársaim! Amikor itt utoljára összeültünk, akkor közöltem, hogy csak arról van szó, hogy a birodalmi gyűlés megalkuljon. Rámutattam már akkor is, hogy a birodalmi gyűlés első ülését csak akkor fogjuk megtartani, amikor a vezér felszólal és be fog számolni az elvégzett feladatokról. Ez a nap pedig a mai.

Amíg lesz német történelem, addig ezt a mai napot a német nép sorsára nézve mindig döntő napnak fogják megemlíteni.

A Német Birodalom egységesítése

További beszédében rámutatott a nemzeti-szocialista uralom elmúlt egy éves uralkodására. Kijelentette, hogy azért zudult Németországra a gyalázat és az inség, mert a német nép eddig megelégedett magáról. A nemzeti-szocializmusnak kellett kezébe venni a kormányzást, hogy brutális erővel rendet teremtsen. Az 1933. évi november 21-iki népszavazás és a birodalmi gyűlési választás bebizonyította, hogy a német nép belső egységé olvad össze. A birodalmi gyűlés tehát egyhangulag a következő törvényt fogadta el:

A tartományok parlamenti képviselői megszünnnek.

A tartományok felségjogai átmennek a birodalomra.

A tartományi kormányok alárendeltek a birodalmi kormánynak.

A birodalmi helytartók a birodalmi belügyminiszter felügyelete alá kerülnek.

A birodalmi kormány új alkotmányt léptet életbe.

Az alkotmány a kihirdetés napján lép életbe.

Az előterjesztett történelmi fontosságú törvényeket a birodalmi gyűlés egyhangulag elfogadta. Ezután Göring Hitler kancellárnak adta át a szót.

Nagy csendben emelkedett ezután Hitler kancellár szólásra. Beszédében először a világháború és a versaillesi szerződések által előidézett helyzettel foglalkozott, ami marxista teoretikusok és kapitalista praktikusokból álló szövetséghez vezetett, ami úgy a politikai, mint a gazdasági életben példátlan korrupcióban nyilvánult meg. Kizárólag a nemzeti-szocialista mozgalom érdeme, hogy megindulhatott a tudatos harc, az új építő világnézet. Annnyira kiélesedett a küzdelem, hogy a győzelem akkoriban csak a kommunistáké, vagy a nemzeti-szocialistáké lehetett. A harcból a nemzeti-szocialista forradalom megdöntöhetetlen gárdája került ki győztesen, amelynek a német nép a felszabadulást köszönheti. A nemzeti-szocialista mozgalom nemcsak a német nemzetet mentette meg, hanem egész Európa és a világ hálájával tartozik, mert megakadályozta azt a fejlődést, amely végleg véget vethetett volna annak a reménynek, hogy korunk szenvedéseinek végeszakad. Beszédében ezután a nemzeti-szocializmusra váró nagy feladatokról számolt be.

A birodalmi gyűlés a kormánynyilatkozat meghallgatása után, ma véglegesen megszavazta a birodalom egységesítéséről szóló tör-

vényt. A megszavazás egyhangú volt, majd viharosan tüntettek Hitler kancellár és a kormány mellett. Az új törvény értelmében, valamennyi felségjogot a birodalmi kormány és a birodalmi gyűlés gyakorolja, az egyes tartományok elvesztik minden önálló jellegüket, parlamentjeiket feloszlatják és a helytartókat a birodalmi belügyminiszter nevezi ki. A belügyminiszter rendeleti uton lépteti életbe a törvény erre vonatkozó rendelkezéseit.

Itt írjuk meg, hogy Göring birodalmi belügyminiszter nyílt levélben hadat üzent a monarchistáknak. Felszólította Frick porosz belügyminisztert, hogy haladéktalanul oszlassa fel az összes monarchista egyesületeket, mert megállapítást nyert, hogy azok tévkedéseinek éle részben a nemzeti-szocializmus és másrészt az államforma ellen irányul.

Tüntetések Bécsben

Az angol javaslat tartalma egyébként még nem került nyilvánosságra. A lapok értesülései szerint az angol közvetítő-javaslat a Franciaország által kívánt próbaidő elejtését követeli. Anglia ezzel szemben azt kívánja, hogy Németország számára engedjék meg a védelmi felfegyverkezést és ennek mértékét méltányos megegyezéssel állapítsák meg. Az angol közvetítő-javaslat arra az álláspontra helyezkedik, hogy a támadás céljaira alkalmas fegyvereket az összes államokban fokozatosan meg kell semmisíteni. Az ilyen értelemben megkötendő egyezmény megsértése büntető szankciókat vonna maga után.

Bécsből jelentik: Az osztrák nemzeti-szocialisták Hitler uralomrajtásának évfordulóját tüntetések rendezésére használták fel. A Stefansplatzon több petárdát robbantottak, a rendőrség riadóautókon vonult ki a helyszínre és száz letartóztatást eszközölt.

Rómából jelentik: Az olasz lapok nagy cikkeken foglalkoznak Hitler német kancellárnak a Reichstag ülésén elmondott beszédével. A Lavoro Fascista megállapítja, hogy Ausztriának független, katolikus államnak kell maradnia és be kell töltenie a Dunamedencében hivatását.

Megalakult az új francia kormány

„Brutálisan véget kell vetni az eltévelyedéseknek,” — jelentette ki Lebrun köztársasági elnök

Párisból jelentik: Az új francia kormány ma délből Daladier elnöke alatt megalakult. Az új kormány névsora a következő: Miniszterelnök és külügyminiszter: Daladier, igazságügyminiszter: Penanciere, belügyminiszter: Frot, pénzügyminiszter: Fabry, földművelésügyi: Queuille, légügyi: Pierre Cot, gyarmatügyi miniszter: De Juvenel, kereskedelemügyi: Misler, közoktatásügyi miniszter: Berthaut, haditengerészet: Chatte Delaine, kereskedelmi tengerészet: Lachambre, nyugdíjügyi: Ducos, postaügyi: Pernier, közegészségügyi: Lison, munkügyi miniszter: Valadier, közmunkaügyi: Paganon.

Az új kormány tagjai különféle pártokból kerültek ki. Így a radikális-pártnak csak négy tagja foglal helyet a kormányban, ezenkívül van még két független baloldali, a pénzügyminiszter a Flaudin-csoporthoz tartozik, míg a hadügyminiszter Tardieu jobboldali csoportjához.

Az új kormány megalakulása után Lebrun elnök a következő nyilatkozatot adta az újságíróknak:

— Pártpolitikai szempontokra és személyi ellentétekre a kormány megalakításánál nem voltam tekintettel. Én ezuttal a szanálásnak és a köztársaság tekintélyének a kormányát kívántam megalkotni.

Gyorsan és ha szükséges, brutálisan véget kell vetni, még pedig teljes tisztázás után, mindazoknak az eltévelyedéseknek, amelyek szegényt hoztak Franciaországra.

A közvéleménnyel együtt azt kívánjuk, hogy tisztán lehessen látni ezekben az ügyekben.

Az új kormány összeállítása általános csalódást okozott. A félhivatalos Temps szerint, Daladier miniszterelnök teljes bizalmat élvez, de a radikális pártok pressziójára nem állíthatta össze olyan tekintélyekből kormányát, mint kellett volna. A lap attól fél, hogy ez a kormány is az öt megelőző öt kabinet sorsára jut. Inti a politikai pártokat és a parlamentet, hallgassanak a közvéleményre, mert különös viharba kerülnek. A francia forradalmak — írja, — mindig a közvélemény és a parlament közötti ellentétekből keletkeztek.

FEBR. 6., KEDD 9 órakor ARADI FILHARMONIA EGYESÜLET

150-ik JUBILÁRIS DISZHANGVERSENY

a VÁROSI ZENEDE fennállásának 100-ik évfordulója alkalmából.

Vezényel: SHUK LAJOS. Szólista: TOLLOSSY MAGDA.

A KULTURPALOTA MELEGRE LESZ FÜTVE.

290

JEGYEK SÁNDOR FERENCNÉL.

Arad egész társadalma megmozdult a Kereskedelmi és Iparkamara megszüntetése ellen

Erélyes akció a nagyjontosságra két Kamara megmentése végett — Memorandumok, küldöttségek, intervenciók Bucarestiben — Evi 30 millió lei bevételért fel akarnak áldozni 37 Kereskedelmi Kamarát, amelyek eddig is óriási anyagi áldozatot hoztak az állami iskolákért

Az aradi Mezőgazdasági Kamara elnöke bebizonyította Bucarestiben, hogy a többi államokban nem váltak be a kerületi Kamarák

Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk arról, hogy a pénzügyminisztériumból kiszivárgó hírek szerint, a Romániában működő kereskedelmi és iparkamarák számát tizenkettőre akarják leszállítani és Erdély, meg a Bánát mindössze három kerületi kamarát kapna: Timisoarát, Clujon és Brasovban. Az a terv, hogy a 60 év óta fennálló és köteleességét mindig példás lelkiismeretességgel teljesítő aradi Kereskedelmi és Iparkamarát a timisoaraihoz akarják csatolni, Aradon és környékén, nemzetiségre s foglalkozásra való tekintet nélkül, a legnagyobb visszatetszést keltette.

És éppen akkor akarják Aradra mérni ezt a csapást, amikor a város és a vármegye kizárólag a liberálistájt képviselő tagjait választotta meg egy hónappal ezelőtt. Kilenc liberális kormánypárti képviselője van Aradnak és a vármegyének, szinte elképzelhetetlen tehát, hogy ők — ha egyöntetűen akarják, — ne bírnák ki-
eszközölni a kormánytól az Iparkamarának és a szintén óriási nemzetgazdasági feladatot végző Mezőgazdasági Kamarának Aradon való működését.

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamarának nagy érdemei vannak Arad és a vármegye

Memorandumot és deputációt küld a Kamara elnöksége Bucarestibe

Arad és környéke lakossága nem nyugszik bele abba, hogy két nagy kamarájából megfosszák. Az iparkamara vezetősége már tegnap behatóan foglalkozott ezzel az igen nagyjelentőségű kérdéssel és elhatározta, hogy állandóan napirenden tartja az ügyet. Mateescu István elnök a kormány számára tanulmányának beillő memorandumot készített, amelyet személyesen fog átadni, mielőtt az az értesítés jön Aradra, hogy az ügy közvetlenül a minisztertanács előtt van.

Arad kereskedő és iparostársadalma máris megmozdult az iparkamara megmentése érdekében. A Kereskedelmi Testület tiltakozó gyűlést hív össze abban az esetben, ha Bucarestből kedvezőtlen hírek érkeznek a Marcus Mihály dr., országgyűlési képviselő intervenciója ellenére is. Sőt monstre kereskedő-küldöttséget is felvonultatnak a fővárosba és a magasabb fórumok előtt kifejtik a kamara áthelyezésének katasztrófális következményeit. A vármegye összes politikai tényezői szintén erélyes intervenciót helyeztek kilátásba a Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége előtt, tehát Arad lakossága bizalommal várhatja a közeli napok sorsdöntő eseményeit.

Harminc millió lei állami bevételért akarnak feláldozni 37 kereskedelmi kamarát.

A beavatottak állítása szerint, a romániai negyvenkilenc kereskedelmi és iparkamarának 12-re történő csökkentését elsősorban pénzügyi és takarékosági szempontokkal indokolja a pénzügyminisztérium. Szerinte a kereskedelmi és iparkamarák jövedelmük 80 százalékát kell, hogy átadják a kerületi kamarák utján az államnak és ez, valamint a takarékoság csak a létszám leszállításával érhető

naggyáfejlesztése terén és gazdasági megerősítésében. A világháború előtt a Kamara összes vezetői egyuttal tagjai voltak a város parlamentjének, amelyben állandóan nagy és önzetlen munkásságot fejtettek ki, praktikus tanácsaikkal, meggyőző szónoklataikkal, diadalra segítették a haladás szellemét és kiküszöbölték a falusias elmaradottságot. A világháborúban is valóságos emberfeletti munkát végeztek és óriási eredményeket ért el a kamara. A kerületéhez tartozott Arad-, Békés-, Csanád- és Hunyadmegye, kereskedelmi, ipari és más existenciáknak ezreit mentette meg a frontálaltól, vagy a vagyoni romlástól. Eredményesen védte őket a közigazgatási „katonai ügyosztályoktól”, valamint a telhetetlen „anyagbeszerző központok”-tól, éppen úgy, mint az utóbbi években az „autonom üzemek” ellen megvédte őket a Kereskedelmi Kamara fáradhatatlan, lelkiismeretes vezetősége. Mindenki lehetetlenségnek tartja tehát, hogy az ily nagymultú és óriási munkásságu közintézményt elvigyék Aradról. Inkább ejtsék el a Bucarestihez közel fekvő Ploestin, vagy a Galati szomszédságában fekvő Brailan tervezett kerületi kamarák megszervezésének eszméjét, mintsem, hogy Arad elveszítse kitűnően működő, hatvan éves kamaráját.

el. Annak bizonyítására, hogy milyen alaptalan ez az indoklás, az Aradi Közlöny az alábbi pontos adatokat hozza nyilvánosságra:

— Az országban 49 kereskedelmi és iparkamara működik, amelyeknek a legutóbbi évben átlagosan másfél millió lei volt az illetékbevétele. A bucuresti-i, timisoarai, brasovi, clujji, oradeai és ezekhez hasonló kamaráknak

Ejtel után érkezett jelentés:

Sikerült Arad számára megmenteni a Mezőgazdasági Kamarát

Marcus Mihály dr. eredményes intervenciója Tatarescu miniszterelnöknél

Ma este értesítés érkezett Aradra a fővárosban időző dr. Marcus Mihály képviselő, a liberális-párt aradi tagozatának elnökétől, aki — mint ismeretes — ma két órán keresztül tanácskozott Tatarescu miniszterelnökkel Arad problémái ügyében. Az értesítés szerint

Marcus dr. intervenciójának sikerült megmenteni Arad számára a Mezőgazdasági Kamarát, míg a Kereskedelmi és Iparkamara sorsa felett még nem történt döntés.

Kedden éjszaka fél 12 órakor ülést tartott a Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége, amely elhatározta, hogy szerdán délután öt órára összehívja a kamara tanácsát. A tanácsülésen memorandumot állítanak össze, amelyet a kormánynak nyújtanak át. Ebben tiltakoznak a felosztás terve ellen és kifejtik, milyen nagy szüksége van Aradnak a 63 év óta fennálló kamarára, amelynek elvesztése pótol-

természetesen ennél több inkasszójuk volt, de ezeket paralizálják az egy vármegyes, vergődő, új kis kamarák, amelyeknek csak pár száz ezer lei összbevételük volt. A 49 kamara illetékbevétele — átlagosan másfél millióval számítva — kerekén 73 millió lei, amelynek 80 százalékát, azaz 58 millió lejt, akarja most a kincstár elvenni a megmaradó 20 százalékot pedig a vármegyei kamarai kirendeltségeknek hagyja. Mivel azonban a vármegyei kamaráknál működő alkalmazottakról is a 12 kerületi kamarának kell gondoskodni, — mert hiszen azok bejutnak a kerületi kamarákhoz, — az államnak legfeljebb 30 millió lei (az egésznek kb. 50 százaléka) maradna meg, de csak ha tényleg befolyna a fenti illeték a mai nehéz gazdasági viszonyok között. A tárgyilagos közvélemény tehát jogosan veti fel azt a kérdést, hogy ezért a 30 millió lejért szabad-e oly sok kitűnő, nagy kereskedelmi és iparkamarát feláldozni?

Ehhez a pénzügyi részhez tartozik még annak megállapítása is, hogy az összes kereskedelmi és iparkamarák illetékbevételek egy részét eddig is az államnak juttatták, mert számos állami tanintézetet szubvencionáltak és az arra szoruló növénydekeket anyagilag támogatottak, sőt az ország fővárosában néhány évvel ezelőtt épített Kereskedelmi Akadémia építéséhez évenként többszáz ezer lejjel járult hozzá egy-egy kamara.

A Mezőgazdasági Kamara elnöke bebizonyította a földművelésügyi miniszternek, hogy a kerületi kamarák sehol se váltak be.

Marsieu Justin dr., az aradi Mezőgazdasági Kamara agilis elnöke, a múlt héten Bucarestiben járt és terjedelmes memorandumot adott át a földművelésügyi miniszternek, az aradi Mezőgazdasági Kamara fenntartása érdekében. Az elnök részletesen kifejtette a miniszter előtt az aradi kamara működésének nagy horderejét és azt, hogy a kerületi rendszer bevezetése meggyöngyíti ezt a nemrégiben alapított érdekképviseletet.

Az aradi kamara vezetősége lefordította a szomszédos és más nyugati országbeli kerületi mezőgazdasági kamaráknak működéséről szóló hivatalos jelentéseket, amelyekből pontosan megállapítható, hogy a kerületi rendszer nem vált be és csak úgy működhetnek jó eredménnyel a mezőgazdasági kamarák, ha minden nagyobb vármegyének külön kamarája van. A földművelésügyi miniszter megértően fogadta dr. Marsieu elnök intervencióját és biztató kijelentéseket tett.

hatatlan veszteség lenne a város számára. Este hét órakor a Kereskedelmi Testület tart közgyűlést, ugyanebben a kérdésben és állást foglal a felosztás terve ellen. Csütörtökön az Ipartestület, valamint a Kiskereskedők Szindikátusa ül össze a kamara-mentési akció kapcsán.

Arad társadalmának megmozdulása ezzel még nem fejeződik be, amennyiben

pénteken monstregyűlést hívnak egybe, amelyen megjelennek Arad összes közéleti szereplői.

ugy a hatóságok jelenlegi fejei, mint a volt prefektusok, volt polgármesterek és képviselők, valamint szenátorok, akik valamennyien résztvesznek a nagyarányú akcióban. Általános a remény, hogy a kormány megfelelő megértéssel fogadja az akciót és sikerül megmenteni Aradnak ezt a rendkívül fontos intézményt.

Tragédia az aradi „Halál-saroknál“

A tolató mozdony halálra gázolt egy fiatal leányt

Pausan Ida tragédiája — A mozdony kerekei összeroncsolták a fiatal leány testét — Ezen a helyen már több halálos gázolás történt

Megdöbentő szerencsétlenség történt ma reggel a Str. Mos Ajun-uccánál elhúzódó vasúti pályatesten. Ma reggel néhány perccel hét óra után egy tolatómozdony elütötte Pausan Ida 14 éves fodrász-tanulóleányt, aki nyomban meghalt. *A fiatal leányon oly szerencsétlenül haladt át a mozdony, hogy felsőtestét teljesen összeroncsolta és mindkét karját lemetszette.* A szerencsétlenségnek egy szemtanúja volt, aki rémülten rohant a legközelebbi üzletbe, hogy segítséget hívjon. Időközben egy másik tolatómozdony közeledett és a mozdonyvezető felfedezte a holttestet a sineken. Nyomban megállította a gépet, leugrott és a közelben levő kerületi komiszáriátusra sietett, hogy jelentést tegyen a tragédiáról. Nem sokkal később megjelent a helyszínen dr. Stauber Andor, aki Vladislav és Margescu komiszárokkal együtt kezdte meg a halálos gázolás ügyében a nyomozást.

Borzalmas lelet a sineken

Pausan Ida, a szerencsétlen áldozat, Pausan Constantin CFR-vasuti vizsgálólakatos gyermeke. A Mosóczy-telepi Str. Alba-Iulia 9. szám alatt lakik Pausan Constantin családjával; a kis Pausan Idának három fiutestvére van. A vasuti lakatos felesége dédelgetve szeretete kisleányát, akit a Str. Eminescu-uccában levő egyik fodrászüzletbe adott tanulónak. A kislányt a gyermekét ismerősei általában Csöpinnek becézték és szerették az értelmes, okos kisleányt. Reggelként féltve bocsájtották el otthonról és óva intették, hogy a sineknél vigyázzon az átmenetelnél. Ma reggel is valamivel hét óra után indult otthonról a szerencsétlen leány. Ebben az órában még meglehetősen sötét van, a lámpák azonban már nem égtek. A kisleány, mint ahogy azt a vizsgálat rekonstruálta, átsietett a sineken, közben nem vette észre az erős tempóban közeledő tolatómozdonyt. A gőzgép egészen közeli zakatolására figyelhetett csupán fel és akkor annyira megijedt, hogy egyensúlyát elvesztve, végigzuhant a sineken, pontosan a mozdony elé.

A következő pillanathban megtörtént a tragédia.

A mozdonyvezető, akinek kilétét ezideig még nem sikerült megállapítani, nem láthatta a sötétben a sinek között siető alakot és így a szerencsétlenséget nem sikerült megakadályoznia. A rendőrség most abban az irányban nyomoz, hogy a mozdonyvezető kilétét megállapítsa. Ha bebizonyosul, hogy tudott a gázolásról és még sem állt meg, akkor a mozdonyvezetőre nézve súlyos következményei lesznek a tragédiának.

A halálos gázolás egyetlen szemtanúja

egy piaci áruszó volt, aki a közeli üzletbe sietett, ahol rémülten beszélt el a történetet. Mire innen a helyszínrre érkeztek, már a rendőrség emberei jelen voltak. Az összegyűlt emberek nyomban felismerték a gázolás áldozatában a 14 éves kis Pausan Idát és siettek értesíteni a szülőket.

Amikor Pausanné leánya tragédiájáról értesült, ajultan esett össze

és az orvosok térítették eszméltre.

Ezalatt a szerencsétlenség színhelyén dr. Stauber Andor hatósági orvos megvizsgálta Pausan Ida holttestét.

A kisleány összeroncsolt teste szörnyű látványt nyújtott.

A mozdony és szerkocsj kerekei a gyermek mellén mentek keresztül és *valósággal kettészelték a kis testet.* Hátgerince eltört, belsőrészei teljesen kifordultak, karját lemetszette: az óriás kerék, lábai eltörték. A hatósági orvos intézkedésére, a rendőri bizottság munkájának befejezése után, a holttestet a felsőtemető halottasházába szállították.

Pausan Ida munkahelyén különösnek találták, hogy a kisleány, aki máskor pontosan szokott érkezni, még nyolc órákor nem jelentkezett. Miután másodnapként iskolába szoktak járni, arra gondoltak, hogy a gyermek elkésve jöhetett hazulról és egvényesen az iskolába sietett. Fél kilenc óra körül kereste fel azután az üzletet Pausan Ida bátyja, aki közölte a tulajdonossal, hogy a kis Ida nem megy többé üzletbe...

Mány izga'om a környéken

A rendőri vizsgálatot a helyszínen délután megismételték és végeredményben az a vélemény alakult ki, hogy

a halálos szerencsétlenséget az áldozat vigyázatlansága okozta.

Nem ez az első szerencsétlenség, amely a tragédia helyén történt, úgy hogy a környékeliek ezt a helyet „halál-saroknak“ nevezték el. A hatóságok most azon fáradoznak, hogy elejét vegyék a sorozatos gázolásoknak. Annak ellenére, hogy a sorompó jelzi a közeledő vonatot, sokan nem törődve ezzel, kikerülik a jelzőrudat és átsietnek a közeledő vonat előtt. Ez talán azért is történik így, mert nem pár perccel a vonat beérkezése előtt bocsájtják le a sorompót, hanem sokszor egy fél órával előbb. Ez az oka tehát, hogy soha sincsenek tisztában azzal, vajjon mennyi ideig kell várni, amíg az utat szabadabb teszik.

A lázas rendőri nyomozás eredményeképpen megállapítást nyert, hogy a kritikus időpontban

500 LITER VÉR

szívük naponta tisztulás

végek a vesén keresztül

Minden megbetegedését

annak a fontos szervnek

idejében kell gyógyítani,

hogy komolyabb következményeit elháríthassuk.

Vegyen be idejekorán

HELMITOL

TABLETTÁT

mely a vizeleti szervek teljes tisztulását eredményezi.

Kérdezze meg az orvosát!

egymásután három tolatómozdony haladt el a szerencsétlenség színhelyén.

A három mozdony közül az egyik timisoarai, a másik kettő pedig aradi mozdony volt. A két aradi mozdonyvezetőt Vladislav, az állomás rendőrség vezetője kihallgatta. Egyöntetűen úgy vallanak, hogy nem tudtak semmit a gázolásról. Az a vélemény alakult ki, hogy a gázoló mozdony a harmadik, a temesvári lehetett, annál is inkább, mert visszafelé tolatott és így a szerkocsj még jobban elzárta előle a kilátást. A borzalmas halálos gázolás ma egész napon át izgalomban tartotta a közelben lakókat, akik most azt várják, hogy a hatóságok milyen óvintézkedéseket tesznek, hogy az ismétlődő szerencsétlenségeknek elejét vegyék.

Borzalmas tűzvész Newyorkban

A hideg idő megakadályozta a tűzoltók munkáját

New-Yorkból jelentik: Borzalmas tűzvész pusztított tegnap két hatalmas newyorki szállodában. A tűz az egyik szállodában kelétkedett és csakhamar átterjedt a szomszédos szálloda épületére is. Az oltási munkában New-York egész tűzoltósága résztvett. A nagy hideg miatt azonban a vízcsapok és tömlők teljesen befagytak és a tűzoltóság fáradozása nem vezetett eredményre. Az oltási munkálatok során 22 tűzoltó súlyos, 6 pedig könnyebb égési sebeket szenvedett. Több tűzoltót félig megfagyott állapotban szállítottak kórházba. A tűzvész okozta anyagi kár meghaladja az ötmillió dollárt. A később érkezett jelentések szerint a jeges szél következtében számos tűzoltó munka közben összeesett. Több 10-15 méter magasból zuhantak alá Tizenegy tűzoltónak keze-lába lefagyott. Ezeket azonnal kórházba szállították. A két szálloda mellett egy sportstadion is teljesen leégett.

CORSO-MOZGO! Mai műsora!

Egész kis helyárrakkal!

LEI 6, 8, 12.

MAXWELL DETEKTIV KALANDJAI!

NICK KARTER,

LARL LUDVIG DIEHL, OSCAR HOMOLKA.

CORSO!

HOLNAP PREMIER!

CSIKÓSBÁRÓNŐ!

Jarno György híres magyar tárgy operettje az Alföldről és a Hortobágyról:

Szereplők: Gretl Theimer, Verebes Ernő, Rado Feri, Hollos Kamilla, Ida Wüst, Mindszenty Tibor.

Dalok: Marosvíze folyik csendesen...
Vörös bort ittam az este... stb.

Jegyelővétel máától! Lei 10-15-20.-

Következő nagy sláger: **Csókra vár az asszony!**

Csöppi

Szombaton este még a női fodrász-szalomban sürgött, haját mosott, a shampoo habzott a keze alatt, a „Phoen” szárítógép langyos, bizsergető fuvalatával simogatta a női fejeket, segítette a kisasszonyoknak, akik forró ondoláló vasakat pörgettek kezeik között vagy pedig a „Dauerwelle”-k misztikus gépét hozták működésbe. Közben érdeklődve figyelt a beszélgetésekre, a suttogásokra, bizalmasan megkérdezte a hölgyektől, hogy ki melyik bálba megy, milyen ruhát vesz fel, milyen lesz a színe és milyen anyagból készült és milyen cipőt vesz hozzá és visel-e majd fejdíszet, mert az most nagyon divatos...

Mindezt így egyszerűen kérdezte, tágranyilt szemekkel hallgatta a válaszokat és este nyolckor, amikor levették a munkaköpenyt, halkán ezt mondta az egyik fodrászkisasszonynak, akiről tudta, hogy szintén bálba készül:

— *Azért én is el szeretnék egyszer menni a bálba...*

Kint már várta a bátyja, aki minden este erte jött, mert a család féltette Csöppit és a világról sem engedte volna meg, hogy a gyermek a késő esti uccán egyedül térjen haza a gradistei lakásra. Csöppi felvette kabátját, összehuzta a vállát, mert kint hideg volt és elindult végig, a fényesen kivilágított korzón a csöndes, a sötét Mosóczy-telep felé, amelynek éjszakai nyugalma csak néha-néha szakította meg egy-egy vonat vagy tolató mozdony fűtése. Ennyi volt az élet, ennyi volt a világ. Csöpp világ a Csöppi világa. A Mosóczy-telep és a Belváros között. Kint a mozdony, a szépor füstje, amelyet már gyermekora óta megszokott az orra, bent pedig az Ojalakk és az ondolált haj párolgó illata, amely félév óta az új világot jelentette, fejmosást és szárítást, szaladgálást és borraivalót, de végeredményben mégis csak munkát, hogy az ember egy-egy büszke pillanatban úgy érezhette, hogy a „dolgozó nők” sorába tartozik, akiről itt is, ott is hallott az emberektől és néha a lapok is irtak róla.

A szombatok, a vasárnapok után hétköznapok jöttek, amelyeknek mégis varázsuk volt, amelyeken az ember — a 14 éves kisleány — megérdeklődhetett a hölgyektől, a kisasszonyoktól, hogy mi volt a bálon, hogyan mulattak és azt remélhette, hogy — egyszer belőle is — *kisasszony* lesz.

Reggel már félhétkor felkelt, fázva és vacogva bujt ki a meleg ágyból, felöltözött, kis csomagot, tizórai uzsonnát vett magához és a ködben, a kora reggeli sötétben elindult a város felé. A lámpák ilyenkor már nem égtek, a mozdonyfüst szaga terjengett a levegőben és a ködön át csak sejteni lehetett a várost. Az álom még a szempillái között settenkedett és csak halványan villant az agyába, hogy sietni kell, nemsokára félnyolc van, üzletnyitás és ő nem akar elkésni. A rövidebb utat választotta, nekivágott a sineknek, amelyeken expresszek és gyorsok, meg személy- és tehervonatok szoktak robrogni. Most minden csendes volt, a forgalom mintha megszűnt volna, körül minden aludt és csak elhalón hallatszott a konflis-lovak patáinak dobogása, amint az állomás felé igyekeztek. Sok mindenre gondolt, talán arra, amit benn az üzletben meséltek, talán terveket szőtt, talán azt, hogy mi lesz, ha majd „felszabadul”, esetleg üzletet nyit és talán férjhez is megy.

Rémülten vette észre, hogy a forgalom megindult, a sineken pőfékelő, dohogó, haragos és elenséges, rémséges, fehér gözt pipáló mozdony közeledik. Szaladni akart, de a talaj mintha kifutott volna alóla, a lába valamibe belelűdött és ő ott maradt a sineken...

Csöppinek hívták. Tizennégy éves volt. Fodrász-szalomban dolgozott. Bálban még nem volt, pedig nagyon szeretett volna egyszer oda is elmenni. És nagyon szerette volna, ha egyszer megjelenik a neve az ujságban is, a „megjelentek” között.

A neve most ott van az ujságban: Csöppi, ahogy az üzletben nevezték, vagy — ha tetszik — hivatalosan: Pausan. Ida. Csak a rovatnak más a címe. Egy szó csupán a differencia. A név ott van, de nem a „megjelentek” között, mert Csöppi már nem jelenik meg többé sem bálon, sem a fodrász-szalomban, mert Csöppi egy csöndes, ködös téli hajnalon — hogy Ady szavával éljünk — *elment...*

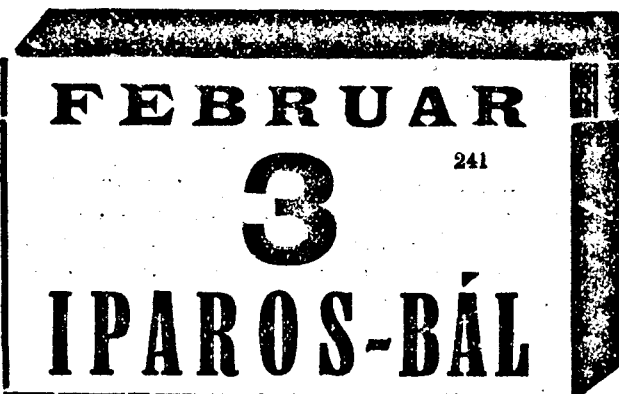
Molnár Tibor.

Új ásatásokat kezdet tavasszal a Műemlékek Országos Bizottsága az aradi vár egykori vesztőhely-telepén

Ferenczy Sándor dr., a magyar származású cluji archeologus
vezeti le a tudományos ellenőrző-ásatásokat

Hónapok óta elült a viták hangos csatazaja azoknak az ásatásoknak tudományos értékéről és hitelességéről, amelyeket egy lelkes önkéntes társaság kezdeményezett és folytatott le az aradi vár ugynevezett „vesztőhely”-i részén az 1848—49-iki aradi vértanúk még feltáratlan földi maradványainak felkutatására. Annakidején, mint részletesen megírtuk, az ásatások eredménnyel is jártak, amennyiben több sírhelyet tártak fel az ásatók, amelyekben különböző csontmaradványokat találtak. Az ásatás vezetőinek megállapítása szerint az *ujjonnan feltárt sírokban valóban a még fel nem fedezett vértanu-maradványokat találták meg és egész kis irodalom is kialakult az új archeologiai leletek hitelességének tudományos alátámasztására.* Annál nagyobb feltűnést keltett a kulturpalotai könyvtár egyik fiatal tanárának, Covaciu Nestornak az a hírlapi nyilatkozata, hogy az újabb vesztőhely-telepi ásatások leleteinek tudományos értékéhez még sok szó fér.

A hírlapi polémia pro és kontra minden

Színház—Művészet—Irodalom Szuhay

Szalay László vigjátéka az aradi Városi Színházban

A magyar zseni és a föld problémája, mindkét oldalról, a paraszt szempontjából és a birtokos szempontjából megvilágítva — ez az egyszerű mondatban fogalmazott mag Szalay László parasztvigjátékának csirázató ereje. A téma persze, a maga vázában, már szociális. Talán Szalay László, az író, beszélt Szuhay Mihály szavain keresztül, ő az az ügyes, eszes, sőt még ennél is több: furfangos paraszt, aki a haldokló zseni-kurián egészséges nevetésével, a földtől kapott energiájával és a dolgok ösztönös látásával rendet teremt. (Szalay László parasztnovelláinak és kis parasztregejeinek sikere különben sem mai keletű. Van rutinja, ize és fölépítő ereje ennek az írónak.)

Az aradi Városi Színház gárdája szeretettel csoportosult a színpadra újra visszatérő Jávör Alfréd mellé, akinek Szuhay-ja zamatos, remek, igazi magyar alakítás. A figurát megrajzolta, eltalálta, átélte és kidomborította. Ebben a szerepben plasztikus volt és a közönség a régi szeretettel, de talán még a régivel is fokozottabb lelkesedéssel tapsolta sokszor a felvonások alatt is ezt a népszerű művészt. Kimagaslóan jó volt megint Kozma, hajlott korában is elegáns báró volt id. Szendrey Mihály, ügyes Tunyoghi. Dálnoky Dúdos egy abszolút tacsó-naiva szerepben volt megnyerő, kedves és alkalmazkodó. Gyarmathyné-Gömör Emma egy bizonyos Stanci néni játszott, a magyar uricsaládok vénleányává hervadt Stanciját, mesteri eszközökkel. Stancibb volt a legstancibb aggszűznél is, megint kabinetfigura. Értékes volt Kun Dezső és a többiek: a fejlődő Lenkey, a vicces Odry, a derék Szabó Gyula, a régi Faludi és kicsi szerepében a fürgé Hegyessy Magda. Bársonyt is meg lehet említeni. A közönség nagyszerűen mulatott, sokat tapsolt, igazán kellemes este volt. A fűtőtest végre, ugylátszik, javul. Mire a színház elmegy Aradról, kellemes meleg lesz...

(F. T.)

* A színház műsora. Szerda este fél 9 órakor: Tessék beszállni (Operettujdonság). Szenzációsan olcsó matiné-helyérek. Jegyek: 7, 12, 16 és 25 lejes árban. Csütörtök este fél 9 órakor: Kék lám-

oldalról megvilágították a leletek kérdését, de végleges döntést nem tudtak elérni egyik oldalon sem. Eppen ezért Covaciu Nestor tanár, aki az egyik aradi románnyelvű havi folyóiratban újabb ismét teljes részletességgel tárgyalja a leletek kérdéseit, komoly elhatározással a cluji Országos Műemlékek Bizottsághoz fordult, kérve az intézmény határozott támogatását a tényleges helyzet megállapítására. A cluji intézmény igazgatósága értesítette Covaciu Nestort, hogy hajlandó segítséget nyújtani az aradi archeologusok nagy vitájának eldöntéséhez, de mindenesetre várni kell ezzel még legalább is ez év tavaszáig, amikor is sor kerülhet rá, hogy újra megnyissák a jelenleg keményre fagyott földet és ugynevezett ellenőrző-ásatásokat kezdhessenek a leletek eredeti helyén. A cluji Műemlékek Országos Bizottságának vezetősége annak dokumentálásaként, hogy kizárólag csakis tudományos szempontok jöhetnek számításba az aradi archeologiai vita eldöntésénél,

egy magyar származású, fiatal cluji archeologus delegálását határozta el az aradi ellenőrző-ásatások levezetésére, Ferenczy Sándor dr. személyében.

aki az eddigi tervek szerint május hó elején érkezik Aradra, hogy a cluji tudományos intézmény képviselőjében megkezdhesse most már tudományos alapon az ellenőrző-ásatásokat. Tudományos körökben feléledő érdeklődéssel tekintenek az újabb tudományos kutatások eredményei elé, amelyeknek célja az, hogy egyszersmindenkorra eldöntse az aradi újabb leletek körül keletkezett tudományos vitát.

pás. (Operettujdonság). Szenzációsan olcsó matiné-helyérek. Jegyek: 7, 12, 16 és 25 lejes árban. Péntek este fél 9 órakor: Kadétszerelem. (Operettujdonság) Szenzációsan olcsó matiné-helyérek. Jegyek: 7, 12, 16 és 25 lejes árban. Szombat este 9 órakor Szendrey Mihály színigazgató színészi működésének félévszázados jubileuma és bucsuja a színpadtól: Hattyu (Molnár Ferenc vigjátéka, ünnepi diszeloadás).

Szombaton kimagasló színházi esemény: Szendrey félévszázados jubileuma

A jubileum egyszersmind bucsu is a színpadtól. Negyven éve igazgató id. Szendrey Mihály, aki a „Hattyu”-ban int bucsut a közönségnek.

Aradváros meleg társadalmi eseményévé fejlődik ki id. Szendrey Mihály színigazgató szombati bucsuelőadása. Öt évtizedes színészkedése, dicsőségteljes múlt után vonul vissza az érdeműs színigazgató a szerepléstől és hívei nem felejtkezhetnek meg arról a nagyszabású munkáról, amit Szendrey Arad színészete érdekében kifejtett. Szombat este egyik legjobb szerepében bucsúzik: a Jácint atyát látsza el a „Hattyu”-ban. Molnár Ferenc kitűnő figurájának jószagos szavai utoljára hangzanak fel a színigazgató ajkairól. A Hattyu reprice különben is művészi kivitelű előadásban kerül a közönség elé, úgy, hogy a szombat este művészeti szenzációja lesz Arad színházi világnak.

* 25 lej a legdrágább hely a színházban a színház szerdai, csütörtöki és pénteki feltűnő olcsó helyáru operett-estéin. Ma debütál a színházban az idény slágeroperetteinek matiné-helyáru előadás-szériája. A „Tessék beszállni” vezeti be a sort, a kiváló revüoperett, csütörtök este a szezonnyitó ujdonság: a „Kék lámpás” a műsordarab. Pénteken: a „Kadétszerelem” kerül színre. Három sláger — szinte olcsó helyérek mellett. A földszinten legdrágább hely mindössze 25 lej (ugyanannyi a páholyülés is), a II. em. erkélyen a helyár 16 lej (ugyanannyi a páholyülés), a III. em. erkélyen 12 lej a jegyek ára, karzat-jegy 7 lejért kapható.

Nagy tűz a cluji siketnémaintézetben

Clujról jelentik: Szombatról vasárnapra virradó éjszaka tűz ütött ki a cluji siketnéma intézetben. Az idejében kivonult tűzoltóság megfeszített munkájának eredményeképpen, sikerült egy óra alatt lokalizálni a veszedelmes tüzet. Az intézetben rekedt siketnémákat kellő időben helyezték biztonságba és így emberéletben nem esett kár. Leégett az épület egész teteje és a tűzvizsgáló bizottság a kár összegét 400 ezer lejben állapította meg. A tűzoltóság megfeszített munkájának volt az eredménye, hogy a siketnéma intézet mellett lévő Vakok Intézete épületére nem terjedt át a tűz. A tűzvizsgálat megállapította a tűz keletkezésének okát is, amely szerint a kéményből kipattanó szikra okozta a tüzet.

„Az iskolákban ne apostolok és választási kortesek, hanem tanulók nevelkedjenek“

**Drasztikus eszközökkel megszüntetik a diákság politizálását —
Tatarescu miniszterelnök nyilatkozata a bolgár sajtónak — Uj al-
minisztert neveznek ki a kisebbségi ügyek élére**

Sasu lett a kereskedelmi miniszter

Bucurestiből jelentik: Tatarescu dr. miniszterelnök ma fogadta a bolgár sajtó 28 képviselőjét, akik előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Boldog vagyok, hogy örömet fejezhetem ki afelett, hogy alkalmam volt fogadni, mint az ország miniszterelnöke Románia területén III. Boris királyt és a királyné öfelségét. Szilárd meggyőződésem, hogy ez az esemény biztosítja a két nép közötti közeledésnek. Az a meleg fogadtatás, amelyben az Önök uralkodóját részesítették országunkban, nemcsak a román nép hódolatát demonstrálta, de ugyanakkor politikai értelmű megnyilvánulás is volt, amely a mi békekészségünket, jó szomszédságra való törekvésünket és a szoros együttműködés elérésére törekvő akarásunkat is tolmácsolta. *A mai politikai viszonyok között mindannyiunknak a béke megteremtőinek kell lennünk*, mert csak így biztosítható a béke, csak így dolgozhatunk népeink felvirágoztatásán. Az a hivatalos kommuniké, amelyet tegnapelőtt adtunk ki, felvilágosította már Önöket tárgyalásaink lényegéről. Mélyen meg voltam indulva, amikor az Önök miniszterelnökében, *Mussanoff* urban a velem közös gondolatok és kívánságok megnyilvánulásának őszinte megnyilatkozását láttam. *Mussanoff* miniszterelnök olyan ember, aki a jó ügyért tiszta, kiegyensúlyozott gondolkodással és a realitások tiszta meglátásával áll eszméi szolgálatában. *Mussanoff* miniszterelnök nagyszerű politikai koncepciókkal rendelkező, kiváló államférfi. Boldog vagyok, hogy Szófiában barátot szerezhettem személyében, barátot, aki egyike népének legkiválóbb szolgáinak. Befejezésül ki kell még jelentenem: *Megtettük kötelességünket, jó lélekkel, a jó ügy szolgálatában.*

Délutáni koronatanács

A kereskedelem- és iparügyi tárca vezetésében hetek óta hangoztatott változás ma megtörtént. A király a miniszterelnök előterjesztésére őt a tárca vezetése alól felmentette és ma délelőtt *Vasile Sasut* nevezte ki az új kereskedelem- és iparügyi miniszterré. Az új miniszter ma délután 3 órakor már le is tette az esküt. A délután folyamán koronatanács volt.

Miután Sasut ipar és kereskedelmi miniszterré neveztek ki, gondoskodni kellett arról, hogy kívül töltsék be a szenátus elnökségét, mivel erre a tisztségre a jelenlegi ipar és kereskedelmi minisztert szemelték ki. A szená-

tusi elnökséget *Nistor* miniszternek ajánlották fel, aki ezt el is fogadta, így azonban megürül a kisebbségi miniszterium vezető helye. Ezt a posztot valószínűleg csak később töltik be, még pedig — előreláthatólag — csak alminiszter kinevezésének formájában.

Lajeanu személyében ma kinevezték a második pénzügyi államtitkárt is. Az új államtitkár a kincstári ügyeket intézi és ő készíti el a költségvetést is.

Szombaton érkeznek meg a pénzügyi szakértők

A fővárosi lapok értesülése szerint szombaton érkeznek az országba *Hall Patch* angol és *Richard* francia pénzügyi szakértők. Ugyancsak a fővárosi lapok írják, hogy *Sasu* kinevezése után egy hónapon belül sor kerül arra is, hogy *Xeni* és *Costinescu* szintén belépnek a kormányba. A közoktatásügyi miniszteriumban egyébként ma — amint a lapok jelentik — megbeszélések folytak az egyetemi illetékek leszállítása lehetőségének megvitatására. *Anghelescu* dr. nyilatkozott és kijelentette, hogy elhatározta, miszerint

az iskolákból kiküszöböli a politikát és a legdrasztikusabb intézkedésekkel hat oda, hogy az iskolákban ne apostolok és ne választási kortesek, de tanuló diákok nevelkedjenek.

Az égi és földi szerelem romantikus és poétikus drámája a

Fehér apáca

A címszerepben:

Helen Hayes

A férfi-főszerepben:

Clark Gable

Jön! CENTRAL Jön!

ASSZONYOM,
HA BEALLAHIDEG IDŐ...
Meg kell óvnia arc bőrét kinos és kellemetlen
vörösségek, bőrrpedések és kipállások ellen.

A "CRÈME SIMON"
az egyedüli hatásos, higiénikus, ellenálló
szépség-szer, amely arc bőrét teljesen simává
varázsolja és annak fiataloságát és üdőségét
a tél zordonsága dacára megőrzi.
Figyeljen használati módjára:
Reggel és este a lemosásnál még nedves
arcbőrre egy kevés

CRÈME
SIMON

A belügyminiszter elhatározta, hogy a jövőben kötelező tantárggyá bevezeteti a sportot. Külön bizottság alakul a rendeletek kidolgozására. A bizottság elnöke *Miklós királyi herceg* lesz.

Varsóból jelentik: *Cadere* román követ ma *Beck* lengyel külügyminiszterrel és *Larisch* francia követtel együtt kihallgatáson jelent meg *Pilsudsky* marsallnál.

Belgrádból jelentik: Hivatalos jelentés szerint *Titulescu*, *Maximos* és *Tevfik Rüşdy* bey külügyminiszterek február másodikán érkeznek Belgrádba, hogy a jugoszláv kormány képviselőjével a balkáni egyezmény végleges megszövegezéséről tárgyaljanak. Ez alkalommal ismét megbeszéljük Bulgária és Albánia csatlakozásának lehetőségét a balkáni egyezményhez. A jugoszláv kormány álláspontja az, hogy Bulgária és Albánia nélkül az egyezmény értéktelen lenne és az ellentétek csak jobban elmérgesednének az egyes balkáni államok között.

Jon Clopotel Aradon

Közeledést akar létrehozni az erdélyi román újságírók egyesületének elnöke a román és magyar hírlapírók között

Tegnap Aradon járt a régi erdélyi román újságírógárda egyik reprezentatív tagja, *Jon Clopotel*, a *Sindicatul Presei Romane din Ardeal* és *Banat* elnöke. *Clopotel*, aki egyébként a *Societatea de Maine* főszerkesztője és aki annakidején Aradon a *Romanul*-t szerkesztette, nemrégiben akciót szervezett, oly célból, hogy a román sajtószindikátus könyvsorozatát adjon ki, amelynek minden egyes kötete a régi román kisebbségi újságírással foglalkozik. A sorozat első könyvét *Jon Clopotel* írta *Goldis Lászlóról*, a második kötet szerzője *Matei Ion* egyetemi tanár, aki *Ion Lapedaturól*, a két ismert politikus édesapjáról írt. A harmadik könyv, amelynek *Ciorogaru* a szerzője, szintén aradi vonatkozású, amennyiben az aradi *Tribuna* szerepét ismerteti. A könyv második felében *Goga* működésével foglalkozik. A negyedik kötetet *Victor Braniste* írta, aki a *Gazeta Transilvaniei* történetét ismerteti.

Munkatársunk beszélgetést folytatott *Jon Clopotel*-el, aki a következőket jelentette ki:

— Arra törekszem, hogy az erdélyi román és magyar újságírók között legalább szakmai téren létrehozassuk az együttműködést. Ennek érdekében máris közös akcióbizottság alakult, amely megkezdte munkáját és amelynek tevékenységétől nagyon sokat várok. Remélem, hogy ennek az akcióbizottságnak sikerül olyan jóléti intézmények megteremtése, amelyek egyaránt szolgálják a román és a magyar újságírók érdekeit.

Cen'ral-Vozgó: KARDOS MENYECSKÉK. Hatalmas kiállítás, szatirikus filmjáték. Főszerepekben: *Ellisa Landi*, *Marjorie Rambeau*, *David Manners*.

Select-Mozgó: MINDENT EGY ÉISZA-KAÉRT! Elsőrangú énekes, zenés sláger. Főszerepekben: *Claire Rommer*, *Trude Berliner*, *Harald Paulsen* és *Jakob Tiedtke*.

MAGYAR-BÁL febr. 10-én a Fehér Keresztben. 341

H I R E K

A boldog házasság

Angol írók és főleg ironók időnként megragadják az alkalmat, hogy hasznos tanácsokat adjanak házasulandók számára. A Daily Expressben most Joanna West ismert újságíró nő felállítja a boldog házasság hat arany szabályát felesége számára.

1. Légy mindig türelmes. Ne szekirozd házastársadat és ne kérdezd meg nagyon sokat. Ha sokat faggatsz, megérdemled, hogy hazudjon. Ha férjed fáradt és étkezni kíván, ne faggasd, hogy szeret-e még. Ha a veszekedés elkerülhetetlen, finoman veszekedj.

2. Ne hanyagold el testedet és szellemedet. Sok nő azt hiszi, hogyha már egyszer férjet szerzett magának, teljesen elhagyhatja magát. Ez nagy hiba, mert amit a férj nem talál meg a feleségénél, könnyen megtalálhatja másnál.

3. Ne légy költséges. De ha férjed akar rád költeni, nagylelkűen ne akadályozd meg, mert ha úgy érzi, hogy nagylelkű veled szemben, jobban fog értékelni. Később azután apróbb takarékoskodásokkal behozhatod ezt a kiadást.

4. Ne tüntesd fel magadat jelentéktelennek. Sohase hiteld el a férjeddal, hogy ő nélkülözhetetlen. Éreztesd vele, hogy rajta kívül más férfiak is szívesen nyulnának utánad, ha elhanyagolna.

5. Ne felejtse el, hogy bármennyire is szeret a férjed, néha szívesen marad egyedül. Ne akard kifürkészni lelkének titkos gondolatait.

6. Ne felejtse el, hogy a házasság olyan, mint egy új bársonyszalag; ha kettévágják és újra összebogozzák, még mindig viselhető, de már nem szép.

Az író nő felszólítja olvasóit, hogy ha jobb ötleteik vannak, állítsanak ők is össze ilyen arany szabályokat és küldjék be neki.

IDŐPROGNÓZIS: Északkeleti szél, egyes helyeken havazás várható. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

Miklós királyi herceg átutazott Aradon. Kedden hajnalban Miklós királyi herceg átutazott Aradon. Négy óra 10 perckor érkezett az aradi állomásra Miklós herceg különcsija. Az állomáson nagy rendőri készültség várta Iancu Traian rendőrigazgató irányítása mellett. Az aradi állomáson a legteljesebb rend volt. A különcsija alakait sűrűn lefűggönyözték, a királyi herceg a kora hajnali órákban még hálókocsijában pihent. Tízperces várakozás után a különcsija az Orient Expresshez csatolták és a herceg folytatta útját Magyarországra felé. Miklós királyi herceg — mint azt a tegnapi lapszámunkban megírtuk — Svájcba utazik, hogy a most kezdődő nemzetközi skiver-senyen részt vegyen.

Néhány nappal ezelőtt összeült Aradon a román-magyar vasúti tarifa- és menetrend-bizottság, amely a május 15-én életbelépő menetrenddel kapcsolatos változásokat tárgyalta meg. A CFR egyébként belföldi relációban is bizonyos módosításokat akar végrehajtani, amennyiben a hidakat megerősítették és arra törekszik, hogy a menetidőt minden vonalon lecsökkentsék. Hír szerint lerövidülnek az Arad—Oradea vonat menetidejét és közvetlen kocsik fognak közlekedni Timisoara és Cluj között, természetesen Oradea érintésével.

Betöltik az új bírói állásokat. Bucarestből jelentik: Ma délelőtt összeült a legfőbb igazságügyi tanács. Az ülésen Antonescu igazságügyminiszter elnököl, aki hangsúlyozta, hogy az igazságügy menetébe nem szabad politikumot vegyíteni. Majd a tanács a bírói állások betöltésére vonatkozólag tanácskozott.

Brandsch Rudolf tiltakozik Glondys püspök inzultálása ellen. Sibiu-ból jelentik: Brandsch Rudolf pártja határozati javaslatot fogadott el, melyben energikusan tiltakoznak Glondys püspök inzultálása ellen. A párt a leghatározottabban és legerélyesebben visszautasítja az inzultusokat, a melyeket Fabritius és barátai intéztek a püspök ellen.

A kereskedelmi és földművelésügyi minisztérium tárcájának terhére ma megérkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz ebben a kategóriában működő tisztviselők januári fizetésének kiutalása és valószínűleg holnap megkezdik az illetmények folyósítását.

Leszavazták ismét a jugoszláv pénzügyminisztérium. Belgrádból jelentik: A skupstina pénzügyi bizottsága ma ismét leszavazta Gyorgyevics pénzügyminisztert új adójavaslata miatt. A bizottság tagjai 16 szavazattal 2 ellenében elvetették az adóalapra vonatkozó részt. Miután a most lefolyt kormányválság éppen a pénzügyi bizottság és a pénzügyminisztérium között keletkezett differenciából pattant ki, politikai körökben attól tartanak, hogy újabb kormányválság keletkezik. Ezzel szemben kormánykörökben azt hangoztatják, hogy nem kell tartani belpolitikai bonyodalmaktól, miután az ellentétek áthidalására már megindultak a tárgyalások.

Kényszerleszállást végeztek a brazilai öserdőben az olasz Oceanrepülő. Rómából jelentik: A délamerikai utra indult olasz Oceanrepülő, akik Natal közelében a brazilai öserdő egyik tisztán kényszerleszállást végeztek, sértelesen kerültek elő. A mentőexpedíció megtalálta őket. A két pilóta hibás rádiójelek következtében irányt tévesztett az öserdő felett és mivel a nagy kerülő miatt üzemanyaguk elfogyott, kénytelenek voltak leszállni. A leszállás egy tisztán sikerült, de a gép egy sziklának ütközött és mindkét szárnya letört. A megmenekült olasz pilótákat Rio de Janeiroba szállították.

Három erdélyi jelöltje van a budapesti Petőfi társaságnak. Budapestről jelentik: Holnap délután jár le a Petőfi társaság tagajánlásának határideje. A megüresedett tagságokra öt komoly jelöltet ajánlottak eddig, akik közül erdélyiek: Gyallay Domokos, Gyalui Farkas és Kristóf György.

Véres rabló-támadás a ploesti-i vasúti állomáson

Ploestiből jelentik: A ploesti-i vasúti állomás szolgálatos forgalmistája az éjszaka folyamán arra lett figyelmes, hogy három egyén az egyik pénztárszekerényt fessegeti. A három ismeretlen észrevette a belépő tisztviselőt: késekkel támadtak rá és összeszurkálták. A megtámadott ember segítségkiáltására azonban elősiettek az állomáson szolgálatot teljesítő vasutasok, akik azután lefegyverezték, ártalmatlanná tették a támadókat, akiket átadták a rendőrségnek.

Halálos végű szerencsétlenség egy Gurahonhoz közeli erdőben. Seritan Peiru 50 éves, Zeldis községbeli gazdálkodó, Lica nevű fiával kiment az erdőbe, hogy egy fát kidöntsenek, azonban szerencsétlenségére a fa nem abba az irányba dőlt, amerre akarta és így maga alá temette az 50 éves gazdálkodót, aki nyomban szörnyethalt.

Pályázatot hirdettek az aradi vegyészeti laboratórium főorvosi állására. Bucarestből jelentik: Az egészségügyi minisztérium pályázatot hirdetett több főorvosi állásra, így többek között az aradi kórház egyik főorvosi állására, valamint az aradi vegyészeti laboratórium vezetői állására.

Halálozás. Weisz Vilmosné született Perlutz Berta folyó hó 29-én hosszas szenvedés után 63 éves korában elhunyt Lipován. Az elhunytban Weisz István aradi uriszabó édesanyját gyászolja.

Barrikádharc egy nizzai bank előtt. Nizzából jelentik: A községi takarékpénztár előtt a betétesek heves tüntetést rendeztek, mert kiderült, hogy a bank rengeteget veszített a Stavisky-féle hamis kötvényeken. Mintegy kétezer főnyi tömeg jelent meg a pénztár előtt, felborították az újságárusító bódékat, kiszedték a fákat védő rácsokat és barrikádokat emeltek. A rendőrség több ízben megütöközt a tüntetőkkel és sok sebesülés és letartóztatás történt.

Leny Caler aradi vendéjátéka

Általános érdeklődés előzi meg a román Gaál Franciska, Leny Caler aradi vendéjátékát. Leny Caler a kitűnő bucaresti-i Ventura-társulattal érkezik Aradra, ahol a főváros színházi szezonjának legnagyobb sikerű vigjátékának: a „Riri”-nek főszerepét játsza el. A „Riri”-t Bucarestben 150-szer adták elő és a társulat most az ország nagyobb városaiban folytatja a vigjáték diadalmos előadásait. A bucaresti-i sajtó egybehangzó kritikája szerint a „Riri” az utóbbi évek legjobb vigjátéka, amely valóságos himnusza a szerelemnek és az optimizmusnak. Az aradi előadás iránti érdeklődést fokozza az is, hogy a darabot Aradon is a bucaresti-i díszletekkel és eredeti szereposztásban játsszák. A többi főszereplők: G. Timica, V. Ronea, Renée Annie és Silvia Dumitrescu szintén a siker híveitől várják.

Paál Jób előadása Aradon

„Riport a riportról” címmel beszél az Iparos Otthonban

Nagy érdeklődés előzi meg Paál Jóbnak, a világiáró riporternek csütörtöki előadását az Iparos Otthonban. Az újságíró, aki Közép-európa legnagyobb városait és fürdőhelyeit járja s mindenütt a legérdekesebb és legizgalmasabb riportokat küldi széjjel, ezúttal arról fog beszélni, hogy születik meg a riport, mi a riportírás titka és kik azok a világhírű emberek, akikkel az utolsó évtizedben ő maga is interjút, vagy riportot csinált.

Paál Jób természetesen nem fog effeledkezni arról sem, hogy a világhírű román közéleti férfiakkal, mint amilyen Titulescu, vagy Lugojeanu, lefolyt találkozásait meg ne emlíse. Ugyanakkor a vatikáni riportjairól és a letűnt Habsburg-uralkodóház tagjaival lefolyt beszélgetéseiről is beszámol. Színes és izgalmas előadás lesz, amelyet a „Hang” rendez. Paál Jób előadásának a látogatása telejsen díjtalan, csak a minimális gardero-jegy kötelező.

Aradi urlasszony halála. Gebey Sándorné született Bács Mária január 29-én életének 67. házasságának 32-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Gebey Sándorné temetése január 31-én, délután 4 órakor lesz a felsőtemető halottasházából. Az elhunyt lelküdvéért az engesztelő gyászmisét február hó 3-án, délelőtt 9 órakor mutatják be a Minoriták templomában. Az elhunytat férjén, Gebey Sándoron kívül leánya Mariska, férjezett Issekutz Lászlóné, Issekutz László, kiterjedt rokonság és nagyszámú ismerőse gyászolja.

Betöréses lopás Halmagiun. Tegnap éjjel betörték az „Avram Iancu” szövetkezetbe, ahol a kézipénztárt feltörve, 15.000 lej emeltek el. A körnek egyik tagja, Giurgiu asztalos észrevette, hogy a kézipénztárt egy, az övéhez hasonló furóval furták ki, amely furtót egy pár nappal előzőleg Lambing nevezetű borbélymesternek adta kölcsön, ezen a nyomon haladva, gyanuba vették az egyik borbélysegédet, akinek lábáját feltörve, megtalálták 4000 lej hiánnyal a lopott pénzt. Ennek alapján azonnal le is tartóztatták Achim Juon 20 éves borbélysegédét, aki tettét be is vallotta, azonban a 4000 lej hiányról nem akart vallani. A csendőrség a tolvajt erős fedezettel kísérte be az aradi ügyészséghez.

Letartóztatták a grivical véres sztrájk főszereplőjét. Bucarestből jelentik: A szigorancának sikerült letartóztatnia Tudor Alexandrut, a grivical műhely véres sztrájkjának egyik főszereplőjét, aki annak idején megszökött és akít in contumaciam 20 évre ítélték.

Sarlach-járvány Gurahonon. Az utóbbi időben több sarlachos megbetegedést állapított meg dr. B a b u t i a Todor járási körorvos Gurahon községben, aki azonnal bejelentette a megyei főorvosi hivatalnak, ahonnan dr. Cosma Demeter megyei főorvos a pénteki napon ki is szállt és megtette az intézkedést a további megbetegedések elkerülésére. A járvány láthatólag könnyű lefolyású, miután eddig haláleset még nem történt.

Epstein Tibor koncertje, amely 31-ikén, szerdán este zajlik le az Iparos Otthonban, méltó érdeklődést vált ki már előre az aradi közönségben. A fiatal hegedűművész erdélyi koncert-turnéjának végeztével, Aradon, szülővárosa publikuma előtt, olyan másorral lép fel, amely a fővárosi izlés csúcspontját jelenti. Wieniavszky, Paganini és Ernst műveit játsza s az est fényét nagyban emeli S h u k Lajosnak, az aradi Filharmonikusok kiváló karmagyának közreműködése, aki Epstein zongorán kísér.

Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre.

Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK: Bulev. Regina Maria,
BERNÁT: Lángá Gará (vasutállomásnál),
DANCIU: Plata Mihai Viteazul.

PERCUT: ...

Fordította: MAROSI RUDOLF (3) Irta: Dr. KARL KINDERMANN

Látogatás a titkok házában

Három napja tartózkodtunk már Moszkvában, amikor Dítmar azt ajánlotta, lépünk érintkezésbe a német kommunistákkal, nehogy abba a gyanuba kerüljünk, mintha ellenszenveseknek találnánk „elvtársainkat”. Azzal érvelt, hogy szükségünk is lesz rájuk terveink további keresztülvitelénél, mert a kormányhoz csak a komintern német szekcióján keresztül vezet az út. Azonkívül rá vagyunk szorulva a szovjet kormány vendégszeretetére, — mondotta — mert a megélhetés oly drága, hogy kis tőkénk csak rövid időre lenne elég, ha mindent készpénzzel kell fizetnünk. Másnap ellátogattunk a Kreml közelében levő komintern-épületbe. Tisztában voltunk azzal, milyen fontos szerve ez az intézmény a szovjet államnak — ennyire már a lapokból is tájékozódunk. A világ összes kommunista pártjai innen kapják utasításait és valahányszor külföldön elfogják a komintern valamelyik ügynökét, a külügyi népbiztosság nyomban nyilatkozik és közli, hogy a kormány és a komintern között semmiféle összeköttetés nem áll fenn. A valóság azonban az, hogy a szovjetkormány tagjai egyben a világ forradalmosításának munkáján dolgozó komintern vezetői is.

Minden nemzetiségnek külön titkársága van a hatalmas épülettömbben, ahova a polgári társadalomhoz tartozók csak a legritkább véletlen folytán juthatnak be. A kapunál megállított bennünket a portás és belépési igazolványt követelt. Nem rendelkezünk ilyenekkel, azonban Dítmar elmagyarázta a helyzetet és közölte, hogy a német szekcióhoz kell jutnunk. A portás rövid telefonbeszélgetést folytatott a szekció titkárságával, majd kiállította részünkre a belépési engedélyt. Elfogódottan léptünk a titkok épületébe...

A folyosókon forradalmi plakátok hosszú sora között tévelyegtünk és kerestük a német szekciót. Végre megálltunk az egyik ajtónál, amelyen ez a tábla állott:

„Német szekció — Heinz Neumann elvtárs. Belépés csak a titkárság előzetes bejelentése alapján engedélyezve.”

Leleplezések a szovjet-diplomácia futárszolgálatáról

Egy fiatal hivatalnok fogadott bennünket. Néhány percig kellett mindössze várakoznunk és ezalatt alkalmunk volt bepillantani a szomszéd irodába, ahol tizenkét gépirónó dolgozott. Szorgalmasan kattogtak a gépek s néhány mondatot sikerült is kivennünk abból a hangzavarból, amelyet egy tucat, egyszerre diktáló elvtárs előidezett. Csupán annyit sikerült kivennünk, hogy szükségesnek tartják a kommunista propaganda intenzívebbé tételét a német ipari városokban.

Megérkezett Heinz Neumann. Már Berlinben sokat hallottam róla, tudtam, hogy Sztalin egyik kegyence, aki Németországban és Ausztriában számos nehéz megbízatást végzett. Magas, sovány, egyszerűen öltözött, ápoltságú, körülbelül 23 éves fiatalember állott előttünk, barátságos mosollyal arcán. Hellyel kínált, majd részletesen kikérdezett bennünket utiterveink felől. Mindent elmondottunk neki, azt is elpanaszoltuk, milyen drága az élet Moszkvában és milyen sokat fizetünk mindenért. Neumann elgondolkozott.

— Tudják mit, elvtársak, — jelentette végül ki — addig, amíg a helyzetüket rendezzük, költözzenek be az emigráns-otthonba. Ott jól ellátják magukat és a német elvtársakkal is kapcsolatba kerülnek.

A javaslatot örömmel fogadtuk. Külön érdekességet jelentett számunkra, hogy megfigyelhetjük az Oroszországba menekült német kommunisták életét.

— De figyelmeztetnem kell önöket arra, hogy mindaz, amit ott tapasztalnak, titok — figyelmeztetett Neumann, mintha csak gondolatainkban olvasott volna — semmit az ottani helyzetről nem szabad írniok hazaintézett leveleikben. Nagy bizalom jelének vehetik, hogy megengedjük számukra a belépést.

Mielőtt elbucszunk volna, Neumann még egy indítványal lepett meg bennünket.

— Különbösen is, ha levelet írnak haza, küldjék el nekem, én majd gondoskodom arról, hogy a komintern futárjai vigyék magukkal Németországba. Megtakarítják a portóköltséget és a levelek gyorsabban ér oda. Mindjárt telefonálok Drotschmann elvtársnak, aki a futárszolgálatot vezeti.

Megköszöntük a figyelmességet és átmentünk a szomszéd hivatalba, ahol Drotschmann dolgozott. Neumann közben telefonon informálta a németországi futárszolgálat vezetőjét, akinek asz-

Gróti kastély — a csalódott emigránsok otthona

Pár nap múlva újra látogatást tettünk a kominternnél. Ezuttal a portás akadékoskodás nélkül állította ki a belépőjegyet. Neumann nyomban fogadott bennünket. Kiállított egy utalványt az emigráns-otthonra, majd megígérte, hogy hamarosan intézkedik megfelelőbb ellátásunk érdekében. Egyben meghívott bennünket egy sportünnepélyre, amelyet a Moszkvából hazainduló német kommunisták tiszteletére rendeztek.

Az emigráns-otthon, ahol új lakásunk volt, a főváros keleti részén, a Woronzowo Polye-n fekszik. A parancsnoknál jelentkezünk. Kellemetlen külsejű, bizalmatlan arcú lengyel fogadott bennünket és akadozó németséggel kérte utalványunkat. A lehető legrosszabb impressziót tette ránk ez az ember, akiről később tudtuk meg, hogy a G. P. U. egyik titkos ügynöke. Utasítására három új ágyat állítottak be a hatalmas hálóterembe, amely egyszerű berendezése dacára kellemes benyomást tett tisztaságával. Az épületet nagy park övezi, amelynek padjain üldögéltek olvasgatva az otthon lakói. Az első nap meglehetősen egyhanguan telt el. Reggel kávét kaptunk, vajaskenyérral, délben a nagy ebédlőben találkoztunk lakótársainkkal. Az ellátás bőséges és jó volt, a termek kényelmesek... valamikor grófi kastély volt ez az épület, amely ma a menekült német kommunistáknak ad otthont.

Az ebédnél körülvettek az emigránsok és az otthoni viszonyok iránt érdeklődtek. A kérdéseknek valóságos pergőtűzét indították és az egész délután azzal telt el, hogy felvilágosításokat adtunk a legfrissebb németországi eseményekről. Este, vacsora után, a hálóterembe vonultunk. A mi szobánkban néhány bolgár, egy török, egy lett és egy német kommunista lakott. Mindegyik Németországból menekült az igazságszolgáltatás elől, a berlini szovjetkövetség, hamis utlevele segítségével. Már az első este rájöttünk arra, hogy az emigránsok sorában sok a csalódott ember.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.)

Calea Victoriei Picadilly-kávéházzal szemben.

Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokában.

„Grand Hotel”-el szemben, a főposta sarkán.

Üdít és szépít
a
Germandrée
Buder és Crém

talát valósággal betemették az iratok.

— Látják elvtársak, van elég munkánk, — mondotta mosolyogva — egész csomó postát kell még ma Németországba küldenem. Adják ide leveleiket, holnap már Berlinben lesznek.

Bizalmas beszélgetésbe kezdünk. Neumann ugylátszik kedvezően referált rólunk, mert Drotschmann kérdezősködés nélkül mondotta el, hogyan dolgozik a futárszolgálat. Ugylátszik, meg akart barátkozni velünk, akik a mindenható Sztalin kedveltjének ajánlásával jöttünk. Elmondotta, hogy a komintern hetenkint kétszer küld postát Németországba, a külügyi népbiztosság hivatalos futárjával. A német kommunista párt berlini központjának két megbízottja átveszi a szovjetkövetségen a levelezést, amelyet a pártirodában bélyegeztek felül és a legközelebbi levélsekrénybe dobtak be. Így senkisé tudhatta, hogy egyik-másik német kommunista pillanatnyilag Oroszországban tartózkodik. Drotschmann nevére fejezte be előadását.

— S fogalmuk sincsen a német hatóságoknak az egészről. Látja elvtárs, így használjuk ki a német polgári intézményt — a német burzsoázia ellen...

Azt hitték egyesek, hogy munkájuk jutalmaképpen elismerés, fényes állás, nagy hatáskör vár rájuk a szovjet-paradicsomban. Moszkvában aztán elhelyezték őket az otthonban, egy kis pénz is adtak nekik és — *megfeledeztek róluk.*

Unottan, elkeseredve lézengtek a szovjet fővárosban a mellőzött „mártirok”, akiknek azt kellett tapasztalniuk, hogy azok, akikért mindent feláldoztak, otthont, családot, hazát, egzisztenciát, közömbösen veszik a nagy áldozatot. *Dicsőség helyett — kegyelemkenyér lett az osztályrészük.*

Jelmezbál Sirián

A Siriana Sportegylet által rendezett álarcosbál nagy sikere

Siriáról jelenti tudósítónk: Nagyszerűen sikerült jelmezbál színhelye volt a siriái kaszinó, amelynek hatalmas táncterme zsufozásig megtelt a Siriana sportegylet által rendezett nagyszabású jelmezbál közönségével. A bál előkészítésének néhez munkáját Greffner György és Juhász János lelkiismeretesen végezték el. A jelmezszepegyverseny győztesei: Szalay Böske és Korody Iuska voltak, akiket a dr. Lazar Romul, dr. Lengyel István és Herrling Istvánból alakult pártatlan zsüri értékes ajándéktárgyakkal tüntetett ki.

A jelmezesek közül a következőket jegyezte fel a rendezőség: Hui Baby (háremhölgy), Korody Ius (apáca), Korody Muczi (magyar leány), Vojtek Annus (éjkirálynő), Szalay Böske (cukrász), Schmidt József (oriental), Mayer Mariska (spanyol), Müller Katica (cigánynő), Messer Ilonka (gramofon-lemez), Czirmer Bözsi (sziv), Desztig Vilma (román nő), Vattai Ida (román nő), Juhász Jancsi (apacs).

A megjelent hölgyek névsorát a rendezőség az alábbiakban állította össze: Ackerman Hermanné, Böhm Lászlóné, Molnár Jakabné, Klembala Ernőné, Mihály Lajosné, Lump Ferencné, Grefner Györgyné, Sziklay Lászlóné, Biszák Sándorné, Kiss Lajosné, Sziklai Béláné, özv. Müller Sebestyénne, Messer Magdolna, Pfaff Adámné, özv. Loosz Jánosné, Kraft Józsefné, Kiss Miklósné, özv. Korody Dánielné, Engel Ferencné, Wéber Lászlóné, Nagy Györgyné, Pfeil Fülöpné, Holub Gusztávné (Galsa), Miscoi Todorné, Herling Istvánné, Szalay Mihályné, Rohsetzer Gyuláné és még sokan.

Leányok: Klembala Babuczi, Moldovan Szára, Loosz Bözsike, Molnár Muci, Mihály Lenke (Galsa), Kiss Susa, Kiss-nővérek, Péter Magda (Pancota), Nagy Magda, Korody Baba, ár klub Ilonka (Galsa), Vancu Márta, Trimbicza Sasi, Vojtek Böske, Berecz Juliska, Pfaff Miczi, Herling Mária, Engelhardt Annus, Pfeil Manczi.

SPORT KÖZLÖNY

Meisl Hugó a magyar játékosokkal
nyugodtan menne AngliábaAz osztrák futballvezér svájci nyilatkozata. — A futballvilágbajnokság
és az olasz-osztrák mérkőzés

Bécsből jelentik: Meisl Hugó táblás házak előtt tartotta meg előadásait az európai futballról Zürichben, Baselben, Bernben és Genfben. Közben egynapos tartózkodásra Milánóba utazott, ahol megbeszélte az olasz futballvezérekkel Ausztria világbajnoki startjának részleteit. Az olaszok hivatalosan tudatták az osztrák futball vezérével, hogy a világbajnoki torna előkészítésénél okvetlenül számítanak közreműködésére. Meisl már május elején Olaszországba utazik, hogy ott a rendezőbizottság rendelkezésére állhasson.

A magyar válogatott frankfurti vereségéről sok esett a svájci sportkörökben. Nem az eredmény, hanem a magyar csapat gyenge teljesítménye lepte meg a szakembereket. A németek legutóbb Zürichben győztek ugyan, de nem mutattak olyan tudást, mint a Svájcban járt Ferencváros és Hungária. Ugyválszik Sárosi, Korányi, Avar, Cseh II. és Markos hiánya gyengítette meg ennyire a magyar csapatot, melyről a svájci sajtó azt írta, hogy

nagyon felületesen volt előkészítve a frankfurti mérkőzés.

Meisl azt állítja, hogy a frankfurti eredményt megjárta, mert tudta, hogy a magyarok olyan csapatot szerepeltetnek, amelynél sokkal erősebb együttest is ki tudnának állítani. Ugyválszik: Meisl Hugó nagyon magasra becsüli a magyar játékosanyag tehetségét. A svájci futballvezérek előtt kijelentette, hogy ő

a magyar játékosokkal ugyanolyan eredményeket tudna elérni, mint az osztrákokkal és éppen olyan nyugodt lélekkel utazna velük Angliába!

Tudósítónk megkérdezte az osztrák szövetségi kapitányt, hogy a február 11-iki Európa-kupameccsen milyen csapatot fog szerepeltetni az olaszok ellen és hogy győzelmet remél-e a „Wundermannschaft”-tól?

Meisl válasza így hangzott:

— A turák véget értek és megkezdődik az új évad. Két kupafordulón figyelhetem meg a játékosokat. Egyelőre csak Platzer, Sesta és Bican helye látszik fix pontnak a csapatban. Nekünk nagyon fontos, hogy Turinban sikeresen szerepeljünk, hiszen ez lesz az első mérkőzésünk az új Európa-kupában, ahol az olaszoknak már kiadós az előnyük. Négy mérkőzéstől a maximális nyolc pontot szerezték meg. Remélem, hogy Turinban kijátszuk glasgowi formánkat. Ez esetben kedvező kilátásokkal vehetjük fel a küzdelmet a brilliáns és odáig különösen félelmetes erőt képviselő olasz válogatott ellen.

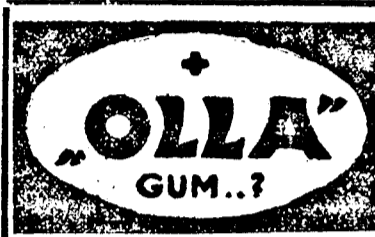
Meisl Hugó svájci tapasztalatairól a következőképpen nyilatkozott:

— Meghatott a svájci sporttársadalom irányomban tanúsított kedvessége és barátsága, amely messze túllépte a szokásos vendéglátói szívélyesség kereteit. Remélem, sikerült meggyőzőm előadásaim hallgatóit arról, hogy

a futballban a technika és a taktika művészetére kell törekednünk, nem pedig arra,

hogy a nyers erővel és verejtékező erőlködéssel gyurjuk magunk alá az ellenfelet.

Mi a konstruktív játéktípus szellemében neveljük fiatal gárdánkat és az osztrák „Nachwuchs”-tól jogosan várhatom el, hogy a mai gárdánk legjobbainak tudását is tud fogja szárnyalni. Az osztrák klasszis jövője elé nagy optimizmussal tekintek.

Orvosi tanács!
Ne legénykedj
„OLLA”
nélkül, ne végy
utánzatokat!

O Csütörtökön indul turnéjára a bucaresti-i CFR. A bucaresti-i CFR labdarúgó-csapatja február elsején franciaországi túrára indul, mely március elsejéig tart. A csapatot Sepi (U), Csomag (ACFR) és Dobra hiányában, Ploesteanu (U) erősíti meg a túrán.

O Guttmann Oszkár lett a Hakoah sportigazgatója. A Hakoah sportklub Guttmann Oszkárt, a közismert sportembert, az AMTE volt elnökségi tagját választotta meg sportigazgatónak. Guttmann Oszkár a Hakoah kétségkívül sokat nyert az új sportigazgató egyike a legképzettebb sportembereknek, régebben Pesten az FTC-ben töltött be vezető pozíciót.

O Felfüggesztették Ciolac játékjogát. Egy hónapra felfüggesztette fel a labdarúgó-szövetség Ciolac (Ripensia) játékjogát, mert az őszi Románia B—Bulgária mérkőzésen igazolatlanul nem jelent meg. Ciolac büntetése január 22-én kezdődött.

Főtárgyalásra kerül

a házasságszédelgéssel vádolt
mechanikus bűnügye

Érdekes fejleménye támadt annak a házasságszédelgési ügynek, amelynek központjában Friss József oradeamarei mechanikus áll. Mint emlékeztetés, Friss elhagyott felesége bűnvádi feljelentést tett férje ellen, aki felvette 150 ezer lej hozományát, otthagya az asszonyt, majd barátnőjéhez ment vissza. Frissné több levéllel igyekezett bebizonyítani, hogy férje régen készült erre a tetterre. Az ügyesség a vizsgálóbírói hivatalhoz tette át az ügyet, majd a kihallgatások lefolytatása után megszüntető végzést hozott. Az elhagyott asszony ügyvédje, dr. Friedmann Ignác megfellebbezte a vizsgálóbírói végzést a timisoarai tábla vádtanácsához, amelynek döntése ma érkezett Aradra. Eszerint a tábla megváltoztatja a vizsgálóbírói végzést, elrendeli a bűnügy folytatását, valamint vádirat készítését. Az érdekes ügy így hamarosan főtárgyalásra kerül.

EGY

BERLITZ-
TANFOLYAM
elvégzése főlegessé teszi a külföldön való tartózkodást. 390

ARAD, BOHUS-PALOTA.

Új kurzusok február 1. és 3-án kezdődnek

O Az osztrák válogatott kapus klubcsereje. Platzer, a Florisdorf válogatott kapusa, az Admirához szerződött, most már csak a váltásdíj összegszerű megállapítása van hátra.

O Ismét elmaradt az AVMSE közgyűlése. Az aradi vendégipari munkások sportegyesülete, az AVMSE, vasárnap akarta tartani a közgyűlést, de az másodszori összehívás ellenére sem volt határozatképes, így a közgyűlést, tekintet nélkül a megjelentek számára, most vasárnap tartják.

O AAC—Fortuna mérkőzés lesz vasárnap. Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel, az AAC sporttelepén, a házigazda futballcsapata fogja összemérni erejét a Fortuna együttesével.

O Tánccos tea-estélyt rendez a Gloria-CFR. A Gloria-CFR elnöksége a keddi esti összejövetelén elhatározta, hogy ezidén megrendezi a tánccos tea-estélyt. A gyűlésen különben elhatározták, hogy a tréneri tisztség betöltése fölött rövidesen határoznak.

O A Fortuna nagy álarcosbálya. A Fortuna S. C. február 3-án, szombaton este 9 órai kezdettel, a volt Erzsébet-mozgó helyiségében nagyszabású álarcos bálát fog rendezni. Az előkészítő munkálatoknál hatvan tagú rendezőgárda szorgoskodik, úgy, hogy már ezzel is biztosítottak látszik a bál komoly sikere. A bálra belépődíjat nem szabott a rendezőség, csupán a Fortuna S. C. 20 lejes, izléses klubjelvényének megváltása kötelező.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Gebey Sándor mint mélyen sujtott férfi és leánya Mariska férjezett Issekutz Lászlóné és veje Issekutz László, a nagy csapástól megrendülve, de a Mindenható szentséges akaratában megnyugodva úgy a maguk, valamint számos rokon, ismerős és jóbarátok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják, a felejtethetlen jó hitves, édesanya, rokon és jóismerős

Gebey Sándorné
szül. Bács Mária

folyó évi január hó 29-én, életének 67-ik és boldog házasságának 32-ik évében, hosszas szenvedés után a Mindenható bölcs rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogultnak földi maradványai folyó hó 31-én, d. u. 4 órakor fognak a felső temető halottas házból a róm. kath. egyház szertartásai szerint a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunytak lelki üdvéért február hó 3-án d. e. 9 órakor fognak a főtisztelendő Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Pihenése csendes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1934. január hó 29-én.

Az összes rokonok és ismerősök nevében is.

„PIETATEA” Intreprindere de pompe funebre.
Arad, Strada Eminescu 30.

PAÁL JÓB előadása

csütörtökön az aradi Iparos Kulturházban

RIPORT — A RIPORTRÓL

Az előadás kezdete pontban 9 órakor

Belépés díjtalan

Volt Polacsek téglanyár bonásából használt fa, lécs, deszka anyagok helyszínen, Celen Radnel-in o'csón kiírussítat a 432

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az új kontingentálási rendszer alapelvei

Szabaddá válik a nyersanyagok behozatala

Az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban most folynak a végső tanácskozások az új kontingentálási rendszerről. Értesülésünk szerint az új rendszer alapelveit a következőkben állapították meg:

A nyersanyagok kontingentálását megszüntetik és ezeknek a cikkeknek a behozatala szabaddá válik. Behozatali engedélyt tehát nem kell kérni, de nyersanyagokat csak olyan mennyiségben lehet behozni, amennyinek fedezésére a Banca Nationala devizát ad. A jegybank pedig attól teszi függővé a devizák kitalását, hogy a nyersanyagokat milyen országból hozzák be. Az egyes államokat ebből a szempontból három kategóriába osztják: 1. olyan államokra, amelyekkel szemben kedvező

a kereskedelmi mérlegünk, 2. melyekkel szemben kiegyensúlyozott a kereskedelmi mérlegünk és 3. amelyekkel szemben passzív a kereskedelmi mérlegünk. Ugyancsak a fentemlített alapon hozhatók be az országba a mezőgazdasági gépek és szerszámok.

Ami a többi árucikkeket illeti, a kontingentálást továbbra is fenntartják, de megszüntetik az eddigi rendszer komplikált formalitásait. A kész áruk behozatalát csak a piac reális szükségleteinek arányában fogják engedélyezni. Az engedélyeket a kereskedelem- és iparügyi miniszter fogja adni, aki azonban előzőleg kikéri egy külön erre a célra alakított bizottság véleményét. A kormánynak az a szándéka, hogy a kompenzációs rendszert kiséreltesse.

= Az állami adófőnökök anyagilag nem felelősek a behajthatatlan adóért. Bucurestiből jelentik: A legfelsőbb számszék elvi jelentőségű határozatot hozott Dumitrache Constantin grivitei VIII. kerületi adófőnök ügyében. Dumitrache 1930-ban négy millió lej kivételével, az összes adókat behajtotta. A behajthatatlan négy millió lejt az említett adófőnökkel akarta megfizettetni a pénzügyigazgató, akinek határozata ellen Dumitrache felbevezett a bucuresui legfőbb számszékhez. A harmadik szekció tegnap foglalkozott az érdekes ügygel és konstataulta, hogy Dumitrache csak négy millió lejt nem birt inkasszálni, ezek azonban fizetéképtelen, vagy elköltözött, illetve teljesen elszegényedett adózóknál maradtak vissza. Emiatt megsemmisítette a pénzügyigazgató marasztaló határozatát és az adófőnököt felmentette a négy millió lej megfizetése alól.

= A Banca Nationala szigorú intézkedése a külföldiek romániai folyószámlája miatt. Bucurestiből jelentik: A fővárosi és nagyobb régi pénzügyintézetekhez körlevelet intézett a Banca Nationala vezérigazgatósága, amely azt közli, hogy a bankoknál tartott legutóbbi vizsgálata alkalmával, a külföldiek folyószámlájának vezetése körül szabálytalanságokat konstataáltak a Nemzeti Bank megbízottai. A jegybank igazgatósága a deviza-kereskedelmi törvénybe tűköző cselekményekre jött rá és fi-

gyelmezte az érdekelt pénzintézeteket, hogy a külföldiek folyószámlaegyenlegének más számára történő átirása mindig a Banca Nationala külön engedélyével végezhető. Az aradi pénzügyintézetek a Banca Nationala fenti körlevelét nem kapják meg, mert itt az említett szabálytalanságok nem fordultak elő.

= Vasúti tarifakedvezmény a Franciaországba szállítandó bistríta-megyei fűrészárúkra. A CFR vezérigazgatósága úgy rendelkezett, hogy a Bistrítán és Borgopurdon feladandó Franciaországba exportálandó fenyő-fűrészárú tarifája 25 százalékkal lesz állítandó a CFR vonalain.

= A „Consum” új száma: Az új kontingentálási rendszert az összes érdekelt javaslatainak és kívánságainak összeegyeztetése után lépteti életbe a kormány. Súlyos szabálytalanságokat állapított meg a vizsgáló bizottság a „Caps” ügykezelésében. A városi adókvetők és felelősségi bizottságok a városi taxák kivételénél nem veszik tekintetbe az üzletberek csökkenését. Fizetésképtelenségek, új cégek és cégváltozások, közszállítások és árlejtések első forrásból olvashatók a „Consum”-ban. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Postafiók 127.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
főel.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, JANUÁR 31.

Bucuresti. 13: Tőzsdei és vizállásjelentés. Utána Déli hangverseny. 14: Hírek. 14.15: Könnyű zene. 18: Rádiózenekar. 19: Hírek. 19.15: Rádiózenekar. 20: Felolvasás. 20.20: Zenekari hangverseny. 20.45: Külügyi krónika. 21: A Metzner-négyes hangversenye. 21.30: I. Cantacuzino előadása Wassermann Jakabról. 22.15: Kétzongorás hangverseny. — 22.45: Hírek. 23: Tánczene közvetítése a „Cina” vendéglőből. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben gramofonlemez. 13: Déli hangverseny. 13.05: Országos Postászenekar. 2.30: Vinczéné Krausz Honka zongrázik. Horváth László gondolkázik. 4.30: A rádió diákférfija. 5: Londoni bálók. 6: Menyekbe törő számok. Csürös Zoltán előadása. 6.30: Roósz Emő zenekara. 7.20: Olasz nyelvoktatás. 7.50: Leidenfrost Ica énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 8.25: Muzsikáló versek. Előadja Várady Aranka és Kiss Ferenc gramofonlemezekkel. 9.15: Rigó Jancsi és cigány zenekara. 10.30: Hírek, időjárásjelentés. 10.50: Pozsonyi est. Közreműködik az Operaház tagjaiból alakult zenekar Dohnányi Ernő dr. vezényletével. „Pozsony mint zeneváros” címmel bevezető előadást mond Kumlik Emő dr. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 18.20: Zeisel Erich zeneszerző d-moll vonósnégyese. 20: Rádiózenekar. 21.15: Egy nép és városa, Budapest, keresztmetszet. 22.35: A bécsi biztonsági őrség zenekara. — Belgrad. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 14.10: Rádiózenekar. 17.30: Alexandrovics-Muravcev énekesnő dől-sziáv dalokat ad elő. 18: Zsivojnovics Vlada klarinét. 20: Gramofon. 23: Rádiózenekar. — Breslau. 16.10: Fuvatazene. 19.10: Felsősziléziai parasztlakodalm. hangkép. 22.10: Vidám vadászat, dalok és történetek. 23.45: Tánczene tenordalokkal. 1—0.30: Wesemann harmoniaművés játéka. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 17.30: Skvor: Két szvit A Föld énekei című hangosfilmből. 19.15: Gramofon. — Leipzig. 13: A futuról szóló zenei művek. 14.15: A régi hadsereg dicsőséges induló lemeze. 15.50: Gramofon. 18.50: Beethoven: Hét változat A varázsviola egy kettősére. Volkmann: E-dúr románca. Haydn: Menüett.

KÖNYVEK

Reinach: „A művészet könyve”. Néhány hónapja halt meg Reinach, a nagy enciklopedista, aki a történelem előtti időkől a görög-római koron át egészen a legújabb korig a régészet, vallástörténet és művészet-történet legújabb felfedezéseivel és megvilágításával mutatja be szóban és képen a művészet minden ágának világtörténetét. Mély és átfogó tudásán kívül a legszellemesebb író és előadó. „A művészet kis tükré” dr. Lázár Béla fordításában és a magyar művészet-történettel kibővíve 558 szöveggel, az Athenaeum remek kiállításában, fehé, fényezett papíron, vázondiszkótásban, propaganda-áron jelent meg. 120 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenai: Cluj. Egész-börkötésben 180 lej. Kérje az Athenaeum-szenzáció legyzékét

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely erei sti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

17 éves urileány

keres éstapartnert kívül sz. rakozna. Férfi kora 20—25 év. Részletes ajánlatokat „Kettesbe szép az élet” jellegre az Aradi Közlöny főkiadó, ába kér. 436

ALKALMAZÁS.

Jól főző mindenre, jó bizonyítványokkal, kéttágu családdhoz, elsőjére felvételt. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 437

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FIGYELEM! Kézpénzért megveszem eladó tárgyait, u. m.: nálo, ebédlo, uriszoba berendezését, íróasztal, schellon, székek, asztalok, fotalok, ezüst tárgyak, vitrinek, dísz tárgyak stb. Komplet szobaberendezések, keleti perzsa szőnyegek, festmények, antik vitrin, szörmebundák, ezüsttárgyak, fali vitrinek, képrámák, aranyozott consol tükrök, elszobafal, intarziás antik asztalok, dísz tárgyak, stb. eladok. SALGONE bizományi üzletében Str. Horia 1. szám Neuman-palota. 1000

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

NAGY KIÁRUSÍTÁS A COMISIOBAN. Garnitúrák párnázott 500 lejtől kezdve. Íróasztal 500 lej, csillárok 300-tól, komplett ebédlo 3500, otománok 750, tolette tükrök 500 lej, előszoba falak 450-től, kőszőrmatraccok 300 lej darabja, réz tárgyak, függönyök 2 ablakra, prima brokát 1350, konyhabutorok 800 lej, egyes szekrények 580 lej, ebédlo szőnyegek, valódi és gyári. Singer varrógépek 1200-tól, nálo szobák 2900-tól, álló lámpa stb. Aranyat legmagasabb napi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legrozsobbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul Reg Maria 13., Dácia kávéház mellett.

Most is keresnek fizetemben alkalmi ajándéktárgyakat. Siessen a hozza eladó antik és modern, ezüst, arany, bronz, porcellán díszmú tárgyait SALGONE bizományi üzletében Str. Horia 1, Neuman-palota, hoi legrozsobb idő alatt értékesítve vesznek. Sürgősen keresek szőnyeget, 12-es és 6-os ezüstöt, modern nálo és ebédloket, festmények, vitrineket st b. 1000

Pasteurizált 283

szalontai
TEA-VAJ

INGATLAN.

Belvárosi magánház

osaládi okok miatt eladó, de nem hiénáknak. Str. I. L. Caragiale 18. 424

HIRDESSEN

a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!